

БРАТЯ ГРИМ ХИНЦЕЛМАН

Превод от немски: Цочо Бояджиев, 2009

chitanka.info

В стария замък Худемюлен, който се намира в областта на Люнебург недалеч от Алер и от който са останали само стените, дълго време се задържал един чуден домашен дух. За пръв път той бил чул през 1584 година, когато само тропал и вдигал шум. Сетне започнал посред бял ден да говори с прислугата, която се плашела от гласа, звучащ, без да се вижда никой, но постепенно свикнала и не обръщала вече внимание. Накрая добил смелост и започнал да говори със самия домовладика и водел всякакви разговори сутрин и вечер по време на ядене с присъстващите, както с чуждите, така и с домашните. Когато страхът изчезнал, той станал твърде дружелюбен и доверчив, пеел, смеел се и вършел всякакви лудории; при това гласът му бил нежен като на дете или девойка. Когато го питали откъде е и какво дири на това място, казал, че е от Бохемската планина и че в тамошната гора са другарите му, които обаче не го понасят; поради което и бил принуден да отиде така далеч и да подири убежище при добри люде, докато нещата му отново потръгнат. Името му е Хинцелман, но го наричат и Люринг; има жена, която се казва Хеле Бингелс. Когато дойде времето, ще се покаже в истинския си вид, сега обаче не му е сгодно да го прави. Иначе е добър и честен другар като всеки друг. Когато домовладиката забелязал, че духът все повече се привързва към него, обзел го ужас и не знаел как да се отърве. По съвет на приятелите си най-накрая решил да напусне за известно време замъка си и да се премести в Хановер. По пътя видели бяло перо, което летяло край каляската, ала не знаели какво означава то. След като отседнал в Хановер, благородникът усетил, че му я няма много ценната златна верижка, която носел на врата си, и заподозрял прислугата на ханджията; този обаче се застъпил за хората си и поискал удовлетворение за засягащото честта му обвинение. Благородникът, който не можел нищо да докаже, седял унило в стаята си и обмислял как да се измъкне от това отвратително положение, когато изведнъж чул до себе си гласа на Хинцелман, който му казал: „Защо тъгуваш? Ако ти се е случило нещо противно, кажи ми го, може би ще успея да ти помогна. Ако пък трябва да отгадая, ще ти река, че ти се мусиш за една загубена верижка.“ „Какво правиш тук, попитал ужасеният благородник, защо си ме последвал и знаеш ли къде се намира верижката?“ Хинцелман казал: „Разбира се, че те последвах, придружавах те по пътя и бях все пред очите ти. Не ме ли видя? Аз бях

бялото перо, което летеше край колата ти. А къде се намира верижката, ще ти кажа: погледни под възглавницата в леглото си, там е тя.“ Когато я открил точно там, благородният мъж още повече се побоял и потиснал от духа, та строго го запитал защо го е скарал с ханджията заради тази верижка, след като именно заради него самия е напуснал родината си. Хинцелман отвърнал: „Защо бягаш от мен? Аз лесно мога да те последвам където и да отидеш. По-добре е да се върнеш в имота си и да не го напускаш заради мен. Виждаш, че ако поискам, мога да ти отнема всичко, но и че нямам намерение да го правя.“ Благородникът се осъзнал и решил да се върне, а уповавайки се Богу, да не отбягва духа.

В Худемюлен Хинцелман се проявил като много деен и прилежен във всякакви работи. Нощем се занимавал в кухнята и ако след вечеря готвачката оставяла неизмити и струпани закуп паниците и чиниите, на сутринта те се оказвали почистени, блестящи като огледало и правилно подредени. Затова хората му се доверявали и веднага след вечеря си лягали съвсем безгрижно. Никога нищо от кухнята не се губело, а ако нещо се окажело не на мястото си, Хинцелман го намирал дори в най-забутания ъгъл и го предавал в ръцете на господаря. Духът се проявявал особено, когато се очаквали гости, и работата му продължавала цялата нощ: жулел котлите, миел паниците, почиствал ведрата и чебурите. Готвачката му била благодарна за това, угаждала му по всякакъв начин и даже по своя воля му приготвяла подсладено мляко за закуска. Духът се наемал да наглежда слугите и слугините, внимавал те да изпълняват задълженията си, наставлявал ги с добри думи да бъдат прилежни в работата си. Ако обаче някой не го слушал, грабвал пръчката и така го поучавал. Често предпазвал слугините от недоволствата на господарката им и им напомнял какво имат да свършат. Пак така изкусен духът се показвал и в конюшната: наглеждал конете, решил ги усърдно, та да изглеждат гладки като змиорка, а те и наддавали видимо както никога досега, така че всеки се чудел.

Стаята му била на най-горния етаж вдясно, а мебелировката му се състояла от три неща. Първо, от едно кресло с висока облегалка, което той самият бил изплел изкусно от разноцветни сламки, с изящни фигури и кръстове, които не можели да бъдат гледани без удивление. Второ, от малка кръгла маса, изработена и поставена там след

многократните му молби. Трето, от пригответено легло, за което също бил помолил. Няма да дори най-малък белег човек да е спал в него, ала се виждала съвсем малка вдлъбнатина, като че е лежала котка. Прислугата, особено готвачката, трябвало да му приготвя всеки ден паница с подсладено мляко и трохи от бял хляб и да я поставя върху масичката, след което всичко било изядено до дъно. Понякога се озовавал на масата на домовладиката, където на специално място за него трябвало да бъдат поставени стол и чиния. Сервиращият поднасял яденето му в неговата чиния, а ако забравел, домашният дух изпадал в ярост. Поднесеното изчезвало, една пълна чаша с вино се загубвала някъде за известно време, след което изпразнена се появявала на мястото си. Само че след това намирали ястието под пейките или в някой ъгъл на стаята.

В общество на млади хора се веселял, пеел и стихоплетствал; обичайно било следното стихче:

*Ако бъдеш с мен учтив,
винаги ще си щастлив;
но ако ме разядосаш,
мъст от мен ще си изпросиш,*

макар че повтарял и песните и пословиците на други, било за да им достави удоволствие, било за да ги подразни. Когато веднъж свещеникът Фелдман бил поканен на гости в Худемюлен и застанал пред вратата, дочул горе в залата някой да пее, да крещи радостно и лудува, поради което помислил, че по-рано същата вечер за дошли някакви чужденци, които са се настанили горе и сега се веселят. Затова се обърнал към управителя, който стоял на площада и току-що бил насякъл дърва: „Йохан, що за гости имате горе?“ Управителят отвърнал: „Не е чужденец, ами е нашият Хинцелман, който се весели по този начин; иначе в залата няма жива душа.“ Когато свещеникът се качил в залата, Хинцелман го посрещнал със следната песничка:

*Моят палец, моят палец,
лактите ми са си два.*

Свещеникът се учудил на тази необикновена песен и рекъл на Хинцелман: „Що за музика е тази, която пееш на шега?“ „Охо, отговорил Хинцелман, песничката научих от Вас, Вие често я пеете, а пък аз я дочух преди няколко дена от Вас на едно кръщение.“

Хинцелман обичал да се задява, без обаче да наврежда никому. Той подтиквавал седналите вечер да пийнат слуги и работници да се сбият и с наслада ги гледал. Когато главите им се разгорещавали, щом някой изпуснел нещо под масата и се наведял да го вдигне, зашлевявал му здрава плесница изотзад, а съседа му ощипвал по крака. Тогава двамата се нахвърляли един срещу друг, отначало с думи, сетне на дело, след което се намесвали и останалите, така че всеки получавал и раздавал удари, а на следващата сутрин насинените очи и подпухналите лица свидетелствали за станалото. Хинцелман се наслаждавал от все сърце и разказвал какво е сторил в самото начало, та да ги докара дотук. Но той умеел да нареди нещата така, че животът и здравето на участниците да не бъдат застрашени. По времето на Отон в княжеския дворец в Алден живеел Ашел от Манделслое, окръжен управител и съветник в Брауншвайг; нему Хинцелман от време на време играл номера. Когато веднъж онзи имал гости, той предизвикал разпра помежду им, така че те се ядосали и посегнали към кинжалите си. Никой обаче не съумявал да намери кинжала си и трябвало да се задоволят с по няколко юмручни удара. Тази разправия доставила много радост на Хинцелман и той разказвал през смях, че лично е разпалил кавгата, ала преди това скрил настрана смъртоносните оръжия. След което само гледал как добре се развива наченатото от него и как здраво гостите се налагат един друг.

По някое време в Худемюлен се появил благороден мъж, който се наел да прогони къщния дух. Когато го забелязал в едно помещение, чиито врати и прозорци били здраво залостени, той разположил въоръжени люде в тази стая, както и в цялата къща, а сам влязъл вътре с изваден кинжал и придружен от неколцина. Не виждали нищо, ала започнали да секат и мушкат на всички страни, наляво и надясно, надявайки се да докопат и умъртвят Хинцелман, стига само той да има тяло; при това обаче не усещали остриетата да разсичат нещо друго освен празния въздух. Когато сметнали работата си за свършена и уморени от многото дуелиране, се канели да излязат, забелязали,

отваряйки вратите на помещението, как от него изскочило нещо с вида на черна златка и чули думите: „Ах, ах, колко ловко ме уловихте!“ Покъсно Хинцелман горчиво се жалвал от това оскърбление и заявявал, че лесно би намерил възможност да отмъсти, само че искал да спести неприятностите на двете госпожици в дома. Когато малко след това благородният мъж влязъл в една празна стая в същата къща, забелязал върху оправеното легло навита огромна змия, която мигом изчезнала, ала той чул думите на духа: „За малко да ме хванеш!“

Друг благороден мъж бил чувал много да се разправя за Хинцелман и жадувал сам да научи нещо за него. Когато веднъж отишъл в Худемюлен, желанието му се изпълнило и духът се обадил от един голям шкаф в ъгъла на стаята, където било поставени няколко винени стомни с дълги гърла. Тъй като гласът бил нежен и изискан, а също леко пресипнал, все едно че идвал от кух съд, благородникът помислил, че онзи седи в някоя от стомните, изтичал натам, грабнал ги и искал да ги запуши, та по този начин да улови духа. Като понечил да го стори, Хинцелман започнал високо да се смее и рекъл: „Ако не бях чул отнапред от други люде, че си глупак, щях и сам да го забележа, понеже си мислиш, че седя в празните стомни, и ги покриваш с длан, все едно си ме уловил. Не си струва усилието, иначе бих те наредил така, че дълго да ме помниш. Скоро обаче все пак ще бъдеш малко окъпан.“ Сетне млъкнал и не бил чул повече, докато благородният мъж се намирал там; а дали този наистина е паднал във вода, не се съобщава, макар да може да се предполага, че е станало.

Някакъв екзорсист също се опитал да го прогони. Когато започнал да го заклина с вълшебните си думи, Хинцелман отначало стоял тихо и не се обаждал, ала когато онзи започнал да чете гласно най-силните заклинания срещу него, измъкнал му книгата от ръцете, разкъсал я така, че листите се разлетели из стаята, сетне сграбчил самия екзорсист и го притискал и драскал дотогава, докато онзи побягнал, обзет от страх. А духът се оплаквал с думите: „Аз съм християнин като всеки друг човек и се надявам да бъда блажен.“ Когато бил запитан дали познава коболдите и полтъргаистите, отвърнал: „Какво ме засягат те? Това са дяволски изчадия и аз нямам нищо общо с тях. Никому не съм сторил зло, по-скоро съм правил добрини. Ако не ме нападате, винаги ще сте щастливи: добитъкът ще едрее, имотите ще се умножават и всичко ще върви добре.“

Пороците и недостатъците му били противни; често със строги думи упреквал едного от домашните за скъперничеството му и казал на останалите, че никак не понася стиснатостта му. Другого укорявал за високомерието, което самият той ненавиждал от все сърце. Когато веднъж му казали, че щом е добър християнин, трябва да призове Бога и да казва молитвите на християните, започнал да казва „Отче наш“ и стигнал до шестата молба; думите „и ни избави от лукавия“ обаче промърморил съвсем тихо. Казвал и Символа на вярата, само че разпокъсано и заеквайки. Защото когато стигал до думите: „Изповядвам едно кръщение за опрощение на греховете, чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век“, произнасял ги с хрипкав и неясен глас, така че да не бъде чуван добре и разбран. Свещеникът на Айкелое, живелият преди време господин Марквард Фелдман, съобщава, че баща му бил поканен на Петдесетница на гости в Худемюлен; Хинцелман му изпял красивия химн „Молим се на Светия Дух“ с високия и не неприятен глас на девица или малко момче, при това чак до края. А и не само този, ами и много други духовни песнопения изпълнил по желание най-вече на люде, които смятал за свои приятели и на които се доверявал.

Духът обаче се разгневявал, когато не го почитали и не се отнасяли с него като с християнин. Веднъж някакъв благородник от рода Манделслое тръгнал за Худемюлен. Той се ползвал с голяма почит поради учеността си, бил каноник в манастира Верден и посланик при курфюрста на Бранденбург и краля на Дания. Когато чул за домашния дух и че той искал да мине за християнин, заявил, че не вярва в добротата му, ами го смята по-скоро за зъл враг и за дявола, понеже Бог не е създавал люде от този вид, ами е създал ангелите, които възпяват своя Господ и бдят и пазят човеците; докато тропането, буйствата и чудноватите постъпки на духа нямат нищо общо с това. Хинцелман, който все още не му се бил обадил, прошумолял и рекъл: „Какво говориш, Бартолд? (така се казвал благородникът)? Нима аз съм злият враг? Съветвам те да не прекаляваш, в противен случай ще ти покажа и другата страна, така че друг път да говориш по-добри неща за мен.“ Господинът се сепнал, понеже не виждал никого, пък чувал глас, прекъснал речта си и не пожелал да чуе нищо повече от духа, ами го оставил на мира. Друг път някакъв благородник, като видял приготвените за Хинцелман стол и чиния, не пожелал да вдигне

тост за него на масата. Духът се оплакал от това и казал: „Аз съм почтен и добър сътрапезник, също като този: защо той не иска да вдигне тост в моя чест?“ Благородният мъж отговорил: „Махни се нанякъде и пий с другарите си от преизподнята, тук няма какво да правиш!“ Когато чул това, Хинцелман бил толкова дълбоко огорчен, че го сграбчил за ремъка, с който по тогавашния обичай бил закопчал палтото си под шията, смъкнал го на земята и го душил и притискал така, че присъстващите се уплашили да не го убие и той успял да се съвземе едва няколко часа след като духът най-сетне го пуснал. Друг път един добър приятел на домовладиката минавал през Худемюлен, ала се чудел дали да отседне при него именно заради къщния дух, за чиито шеги бил слушал много, и пратил слугата си да извести, че не може да се накани. Домовладиката настойчиво го молил да обядва с него, ала чужденецът учтиво се извинил с това, че не бива да се задържа на това място; като обаче добавил, че изпитва огромен ужас пред това, да седи, да яде и да пие на една маса с дяволско привидение. Хинцелман присъствал на този разговор, защото след като чужденецът отказвал по този начин, се чули думите: „Чакай, добри ми приятелю, за тия слова трябва да ти бъде платено!“ И когато пътникът продължил и прекосявал моста над Майсе, конете вдигнали предните си нозе и се оплели в ремъците, които, ако ги нямало, човекът щял да падне във водата с конете и талигата. След като всичко било турено в ред и колата изминала известно разстояние, тя се обърнала на равното място между Айкелое и Худемюлен, без обаче да нарани пътуващите в нея.

Хинцелман обичал да общува с хората, но най му се нравело да е сред жени, с които се държал приятелски и сговорчиво. В Худемюлан имало две госпожици, Анна и Катарина, към които бил особено привързан; на тях се оплаквал, когато бил разстроен, и разговарял с тях за всевъзможни неща. Когато те пътували нанякъде, той не ги изоставял, ами ги придружавал навсякъде във вида на бяло перо. Когато си лягали да спят, се сгушвал върху завивката при нозете им и на сутринта там се виждала малка вдлъбнатина, сякаш кученце е лежало на това място. Двете госпожици не се омъжили, понеже Хинцелман плашел всички кандидати. Понякога се стигало до годеж, ала духът винаги съумявал да го разтрогне. Един, който се канел да заговори госпожицата, така се объркал, че не знаел какво да каже. Друг така се изплашил, че се разтресъл и разтреперил. Обикновено обаче на

срещуположната бяла стена пред очите им се появявал надпис с големи златни букви: „Вземи девойката Анна и ми остави девойката Катарина.“ Ако обаче младежът се приближал до Анна и се опитал да ѝ се понрави и я спечели, златният надпис изведнъж се променял и казал обратното: „Вземи девойката Катарина и ми остави девойката Анна.“ Ако някой не се отказвал и поддържал намерението си, оставайки да преспи в къщата, духът го измъчвал и дразнел в тъмното, като тропал, хвърлял разни неща и буйствал, така че онзи преставал да мисли за сватба и се радвал, че си е тръгнал оттам по живо по здраво. По обратния път събарял някои от кандидатите от конете и там се струвало, че са строшили врат или крак, без да знаят как всъщност им се е случило това. Така двете госпожици останали неомъжени, достигнали до преклонна възраст и умрели и двете в рамките на осем дена.

Веднъж една от въпросните госпожици от Худемюлен пратила слугата си да купи едно-друго в Ретем. По време на отсъствието му духът изведнъж започнал да трака като щъркел с клюн в покоите на госпожицата и да повтаря: „Госпожице Анна, днес ще търсиш нещата си във воденичния яз!“ Тя не знаела какво значи това, но не след дълго слугата се върнал и разказал, че по обратния път към дома забелязал недалеч от себе си щъркел и стрелял от скука по него. Сторило му се, че го е улучил, ала щъркелът останал на място, започнал да трака с клюн и най-сетне отлетял. Оказало се, че Хинцелман знаел това, а скоро и предсказанието му се сбъднало. Леко пийнал, слугата решил да измие покрития си с пот и прах кон, яхнал го и препуснал към намиращата се край двореца воденица, ала в опиянението си не улучил правилното място, пропаднал в дълбок вир и тъй като не съумял да се задържи върху коня, паднал и се удавил. Той все още не бил разтоварил донесените неща, така че трябвало да бъдат вадени от водата заедно с трупа.

Също и на други люде Хинцелман предсказвал бъдещето и ги предупреждавал. В Худемюлен пристигнал висш военен, който бил особено ценен от крал Кристиан III Датски и който се отличил с храбростта си във войните срещу град Любек. Той бил отличен стрелец и голям любител на лова, така че прекарвал часове в преследване на елени и диви свине в околните шубраци. Когато се готвел за поредния лов, Хинцелман се приближил и рекъл: „Томас

(това било името му), предупреждавам те да внимаваш, когато стреляш, иначе скоро ще те сполети нещастие.“ Военният не обърнал внимание и си мислил, че това нищо не значи. Няколко дена след това, като гръмнал по една сърна, затворът се пръснал и наранил палеца на лявата му ръка. Мигом Хинцелман се явил насреща му и му казал: „Ето, че се случи това, за което те предупредих; ако се беше въздържал някое време да стреляш, не би те сполетяла злополуката.“

Друг път господарят на Фалкенберг, също воин, бил на посещение в Худемюлен. Тъй като имал радостно и безгрижно сърце, той започнал да дразни Хинцелман и да му говори разни шеговити неща. Духът не искал да слуша дълго подобни речи, ядосал се и най-сетне изрекъл следните думи: „Фалкенберг, сега ми се подиграваш, ала като дойдеш пред Магдебург, така ще ти изчеткат шапката, че ще забравиш всички подигравки.“ Благородникът се изплашил, понеже смятал, че зад тези думи се крие повече, прекъснал разговора си с Хинцелман и си тръгнал. Скоро след това започнала обсадата на Магдебург от курфюрста Мориц, в която взел участие като подчинен на един знатен немски княз и въпросният господар на Фалкенберг. Обсадените се защитавали смело, стреляйки денонощно с „двойна кука“^[11] и други оръдия, и станало така, че едно гюле отнесло челюстта на въпросния Фалкенберг, който умрял в страшни мъки три дена по-късно от раната си.

Един жител на Худемюлен бил излязъл веднъж в полето заедно с други работници и слуги да жъне пшеница, без да мисли за някакво нещастие. Тогава Хинцелман изтичал към него на нивата и се провикнал: „Тичай! Тичай колкото можеш по-бързо към къщи и помогни на най-малкото си синче, което току-що падна по очи в огъня и се изгори.“ Ужасен, мъжът захвърлил сърпа си и се затичал към къщи, за да види, дали Хинцелман казва истината. Едва бил прекрачил къщния праг, когато се втурнали насреща му и му съобщили за нещастиято, а и той видял детето си със силно обгорено лице. То било седнало на малко столче до огъня, над който висяло някакво котле. Детето искало да бръкне в него, но когато се навело напред със столчето, паднало по очи насред огъня. Добре че майката била наблизко, та се втурнала и го измъкнала от пламъците, така че то се изгорило, ала било спасено от смъртта. Удивителното е, че почти в

същия миг, в който се случило нещастieto, духът вече известил бащата в полето и го повикал на помощ.

Духът измъчвал и наказвал за пороците му всеки, когото не понасял. Писаря в Худемюлен обвинявал за прекаленото му високомерие, ненавиждал го и денонощно му причинявал всевъзможни беди. Веднъж с радост разказвал как ударил на надменния писар яка плесница. Когато попитали писаря за случилото се и дали духът е бил при него, той отговорил: „Да, беше при мен даже прекалено дълго, цяла нощ ме измъчваше, така че не знаех какво да сторя.“ Той бил влюбен в камериерката и когато една нощ водел с нея съкровен разговор и те се наслаждавали на заедността си, мислейки, че никой не може да ги види сред четирите стени, коварният дух дошъл, разделил ги един от друг и започнал грубо да избутва добрия писар към вратата, като накрая грабнал една дръжка на метла и го наложил с нея така, че онзи хукнал презглава към стаята си и напълно забравил любовта си. Хинцелман съчинил подигравателна песен за нещастния любовник, често я пеел за развлечение и със смях я представял пред минувачите.

Една вечер някакъв жител на Худемюлен ненадейно бил нападнат от стомашни болки, та пратил слугинята в избата да донесе вино, което да вземе като лек. Когато слугинята седнала пред бъчвата и поискала да наточи вино, Хинцелман се явил пред нея и казал: „Сигурно ще си спомниш как преди няколко дена ме хокаше и ругаеше. Е, сега за наказание ще прекараш нощта в избата. Болният така и така няма нужда от тебе, след половин час болката му ще отшуми, а виното, което се канеше да му отнесеш, щеше по-скоро да му навреди, нежели да му помогне. Та ти седи тук, докато избата бъде наново отворена.“ Болният чакал дълго; и тъй като виното все не идвало, той пратил друга слугиня, която намерила избата здраво заключена отвън с катинар, а онова момиче седяло вътре и ѝ разказало, че Хинцелман я е запрял така. Опитали се да отворят избата и да пуснат слугинята навън, само че колкото и усърдно да търсели, не намерили ключ за катинара. На другата сутрин избата била отворена, а катинарът и ключът лежали пред вратата, така че слугинята могла да излезе. Що се отнася до болния, то, както казал духът, след половин час болките му изчезнали.

На домовладиката на Худемюлен духът никога не се показвал; а когато този го молел да му се яви в човешки образ, отговарял, че още

не е дошло времето и че трябва да се изчака сгодният момент. Когато една нощ мъжът лежал без сън в леглото си, дочул шум в единия ъгъл на стаята и предположил, че духът се е появил. Затова казал: „Хинцелман, ако си ти, отговори ми.“ „Да, аз съм, отвърнал духът, какво искаш?“ Тъй като стаята била осветена от лунната светлина, на домовладиката му се сторило, че на мястото, от което идвал звукът, се вижда сянката от детска фигура. И понеже усетил, че духът е настроен приятелски и доверчиво, впуснал се в разговор с него и най-сетне казал: „Позволи ми поне веднъж да те зърна и усетя.“ Но Хинцелман не поискал да го стори. „Подай ми поне ръката си, та да узная дали си от плът и кръв като някой човек.“ „Не, възпротивил се Хинцелман, не ти вярвам. Ти си шегобиец, искаш да ме уловиш и повече да не ме пуснеш.“ След дълги уговорки обаче и след като човекът му обещал под клетва да не го задържа, ами тутакси да го пусне, той казал: „Ето, това е ръката ми!“ Когато мъжът го уловил, сторило му се, че напипва пръстите на малка детска ръка; само че духът много бързо се отдръпнал. Домовладиката настоявал сега да му позволи да докосне лицето му, онзи се съгласил и като го опипал, човекът имал усещането, че се допира до зъби или до безплътен череп; привидението обаче отново се отдръпнало, така че той не успял да улови истинския му облик; само забелязал, че и лицето, също както ръката, е студено и лишено от жизнена топлина.

Готвачката, която се сближила с него, смятала, че има правото да го помоли за нещо, което било отказвано другиму, а именно да види в плът Хинцелман, когото чувала да говори и когото снабдявала всеки ден с ядене и пиене, така че настойчиво го молела да ѝ позволи това. Той обаче отказвал, като заявявал, че за това все още не е дошъл сгодният случай; а след някое време всеки ще може да го вижда. Този отказ обаче все по-силно разпалвал желанието ѝ и тя все по-упорито настоявала да не отхвърля молбата ѝ. Духът ѝ казал, че тя ще съжалява, ако се поддаде на нахалната ѝ молба, това обаче не я плашело и тя не се отказвала, така че най-сетне той рекъл: „Ела утре преди изгрев в избата и носи във всяка ръка ведро с вода, и молбата ти ще бъде изпълнена.“ Слугинята попитала: „За какво е водата?“ „Сама ще видиш, отговорил духът, без нея ликът ми ще ти навреди.“ На другата сутрин готвачката се приготвила рано, взела във всяка ръка по едно ведро с вода и слязла в избата. Огледала се и не видяла нищо, ала

когато погледът ѝ се насочил към пода, забелязала корито, в което лежало голо дете с големината на тригодишно; в сърцето му стърчали на кръст два ножа, а цялото му тяло било окъпано в кръв. Тази гледка ужасила слугинята дотолкова, че тя загубила свят и рухнала безпаметна на пода. Духът тутакси грабнал водата, която тя била донесла, и я излял върху главата ѝ, благодарение на което тя отново дошла на себе си. Огледала се за коритото, но всичко било изчезнало и тя дочула единствено гласа на Хинцелман, който казал: „Видя ли колко полезна беше водата; ако не беше под ръка, щеше да умреш тук в избата. Надявам се, че горещият ти копнеж да ме видиш се е охладил.“ След това той често се подигравал на готвачката по повод на случилото се и през смях го разказвал на чужденците.

Проповедникът Фелдман от Айкелое пише в едно писмо от 15 декември 1597 година, че Хинцелман често показвал малката си като на дете или девойка ръка, но нищо друго от него не можело да бъде видяно.

Напротив, той винаги се показвал на невинните играещи деца. Свещеникът Фелдман си спомнял, че когато бил на четиринадесет или петнадесет години и не се тревожел особено от него, виждал духа бързо да изкачва стълбите в образа на малко дете. Когато деца се събирали край дома Худемюлен и играели там, той се смесвал с тях и се включвал в игрите им като малко красиво дете, така че другите деца ясно го виждали и след това разказвали вкъщи на родителите си, че когато били увлечени в игрите си, към тях се присъединявало малко детенце и се забавлявало заедно с тях. Същото потвърдила една слугиня, която веднъж влязла в някакво помещение, в което играели четири или шест деца, сред които забелязало и едно непознато детенце с красиво лице и руси, разпуснати върху раменете къдрави коси, облечено в червена свилена дреха, което, както тя съвсем добре видяла, се отдръпнало от групата и изчезнало. Хинцелман се показвал също на един местен малоумник, наречен Клаус, и вършел с него всякакви лудории. Когато глупакът се губел някъде и сетне го питали къде е бил толкова време, той отговарял: „Бях при малкото човече и си играх с него.“ Попитали ли го колко голямо е човечето, показвал с ръка ръста на около четиригодишно дете.

Когато дошло времето домашният дух да си тръгне, той отишъл при домовладиката и рекъл: „Виж, искам да ти подаря нещо, приеми го

и си спомняй за мен.“ С тези думи му подал малко кръстче (от думите на автора не става ясно от коприна или от струни^[12]), много изкусно изплетено. То било дълго един пръст, кухо и когато бъдело разтръскано, издавало звук. Сетне сламена шапка, изготвена също от него от пъстра слама, в която прозирали изкусно изобразени образи и картини. На трето място кожена ръкавица, украсена с образуващи чудни фигури перли. След което духът прибавил и това предсказание: „Докато тези неща бъдат съхранявани неразделно в дома ти, родът ти ще процъфтява и ще се радва на все по-голямо щастие. Ако обаче тези дарове бъдат разделени, загубени или продадени на безценица, родът ти ще пропадне и ще се изгуби.“ И тъй като забелязал, че човекът не обръща кой знае какво внимание на подаръците, продължил: „Боя се, че не цениш особено тези дарове и че ще ги загубиш, поради което и те съветвам да ги дадеш за съхранение на сестрите си Анна и Катарина, които ще се погрижат по-добре за тях.“ Домовладиката предал въпросните дарове на сестрите си, които ги взели, грижливо ги пазели и ги показвали само на най-доверените си приятели. След смъртта им те попаднали отново у брата, който ги взел и задържал докато бил жив. При един съкровен разговор ги показал на свещеника Фелдман по негова молба. След смъртта на господаря, те попаднали заедно с останалото наследство у единствената му дъщеря Аделхайд, омъжена за А. от Х., и за известно време останали в нейно притежание. Синът на свещеника Фелдман надълго разпитвал къде са попаднали след това даровете на домашния дух и научил, че сламената шапка била предоставена на император Фердинанд II, който я почитал като истинско чудо. Кожената ръкавица се озовала още по онова време у някакъв благородник. Тя била къса и едва покривала дланта, а над дланта бил избродиран с перли един охлюв. Къде е попаднало малкото кръстче, не се знае.

Духът напуснал доброволно Худемюлен, след като пребивавал там в продължение на четири години, от 1584 до 1588. Преди да си тръгне оттам, той казал, че някога, когато родът западне, пак ще се върне и тогава той пак ще разцъфти и ще се въздигне.

[11] Вид старинно оръдие. ↑

[12] Неяснотата идва от близкото звучене на двете думи: съответно *Seide* и *Seite*. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.